

ВОДИЧ ЗА ПРИВРЕДНА ДРУШТВА, ДРУГА ПРАВНА ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКЕ У ПОСТУПКУ КАТЕГОРИЗАЦИЈЕ УГОСТИТЕЉСКИХ ОБЈЕКТА ЗА СМЕШТАЈ ВРСТЕ КУЋА, АПАРТМАН, СОБА И СЕОСКО ТУРИСТИЧКО ДОМАЋИНСТВО НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША

Градска управа за имовину, привреду и заштиту животне средине обавља поверен посао категоризације угоститељских објеката за смештај врсте: кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство на територији Града Ниша.

Поступак одређивања категорије поменутих угоститељских објеката за смештај, спроводи се у складу са одредбама: **Закона о угоститељству** („Сл. гласник РС“, број 17/19); **Закона о општем управном поступку** („Сл. гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење); **Правилника о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај** („Сл. гласник РС“, бр. 83/16 и 30/17) у којем су садржани елементи и критеријуми за категоризацију угоститељских објеката; **Правилника о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката** („Сл. гласник РС“, бр. 48/12 и 58/16) у којем су садржани услови за испуњавање минимално техничких услова; **Правилника о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству** („Сл. гласник РС“, бр. 41/10 и 48/12 – др. правилник) у којем су садржани услови за испуњавање санитарно-хигијенских услова; **Правилника о условима и начину обављања угоститељске делатности, као и начину пружања угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства** („Сл. гласник РС“, број 13/2020); **Правилника о начину уношења, рада, вођења и коришћења Централног информационог система и његовој садржини и врсти података** („Сл. гласник РС“, број 87/2020) и чл. 17. и 45. **Одлуке о организацији градских управа Града Ниша** („Сл. лист Града Ниша“, број 71/23 – пречишћен текст и 87/23).

I ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈУ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА

У складу са Законом о угоститељству и Правилником о начину уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система и његовој садржини и врсти података од 01.10.2020. године, отпочело се са коришћењем **Централног информационог система** у области угоститељства и туризма (**Е-туриста**), који представља јединствен и централизован електронски информациони систем и садржи све релевантне податке о пружаоцима услуге смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности или услуга у туризму.

За приступ Централном информационом систему (у даљем тексту: Е-туриста) Градска управа за имовину, привреду и заштиту животне средине, у складу са поверним надлежностима, **угоститељима додељује кориснички налог.**

Кориснички налог је корисничко име и лозинка на основу којих се врши аутентификација, односно провера идентитета и ауторизација за приступ Е-туристи.

Захтев за категоризацију се, у складу са наведеним прописима, подноси преко Е-туристе (www.eturista.gov.rs), као **скениран документ, потписан** од стране угоститеља. Уз захтев, преко Е-туристе се као скениран документ прилаже и доказ о уплатама републичких административних такси, као и друга потребна документација, која чини саставни део захтева. Након преузимања захтева и пратеће документације из Е-туристе врши се штампање и предаја писарници Градске управе Града Ниша ради завођења. Подносилац захтева је дужан да приложи и оригинале или оверене копије појединих докумената.

Захтев за одређивање категорије - кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство подноси се за сваки објект **посебно**.

Угоститељ-привредно друштво, друго правно лице и предузетник може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

У оквиру сеоског туристичког домаћинства угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање.

Привредно друштво, друго правно лице и предузетник угоститељску делатност у угоститељском објекту у погледу смештајних капацитета и врсте угоститељских услуга, обавља без ограничења.

II ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА КАТЕГОРИЗАЦИЈУ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА

У складу са чл. 9. и 103. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18), у поступку категоризације који се покреће по захтеву странке, орган може да врши увид, прибавља и обрађује личне податке о чињеницама о којима се води службена евиденција, када је то неопходно за одлучивање, осим ако странка изричито изјави да ће те податке прибавити сама.

На основу Изјаве за привредне субјекте о прибављању података из службених евиденција – образац 2, Градска управа за имовину и одрживи развој може извршити увид, прибавити и обрадити део личних података о којима се води службена евиденција, а који су неопходни за одлучивање и то:

1. Извод о регистрацији привредног субјекта – АПР.

Уколико се подносилац захтева определи да за потребе поступка **сам прибави** неопходну документацију, као и податке о чињеницама о којима се води службена евиденција, а који су неопходни за одлучивање, дужан је да, уз захтев за категоризацију, преко е-Туристе, **скенирано**, поднесе и следећа документа неопходна за одлучивање:

1. Попуњен и потписан образац Изјаве за привредне субјекте о прибављању података из службених евиденција – образац 2 (може се преузети са интернет стране Одсека за туризам и робне резерве);
2. Извод о регистрацији привредног субјекта – АПР - **фотокопија не старија од шест месеци**;
3. **Доказ о уплати републичке административне таксе** за подношење захтева и за израду решења.

У оквиру Е-туристе, угоститељ директним уносом података попуњава:

- Изјаву о испуњености минимално-техничких услова за уређење и опремање угоститељских објеката за смештај;
- Изјаву о испуњености стандарда прописаних за одређену врсту и категорију угоститељског објекта;
- Изјаву о испуњености санитарно-хигијенских услова;
- Документ са бројем и структуром смештајних јединица.

III ТАКСЕ У ПОСТУПКУ КАТЕГОРИЗАЦИЈЕ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА

У складу са одредбама Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. изн., 55/12 - усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 - усклађени дин. изн., 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. изн., 45/15 - усклађени дин. изн., 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. изн., 61/17 - усклађени дин. изн., 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. изн., 95/18, 38/19 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. изн., 144/20, 62/21 - усклађени дин. изн., 138/22, 54/23 - усклађени дин. изн., 92/23, 59/24 - усклађени дин. изн. и 63/24 – измена и допуна усклађених дин. изн.), подносилац захтева за категоризацију сноси трошкове износа републичких административних такси за подношење захтева и за израду решења према тарифним бројевима 1. и 9.

IV ПОСТУПАК КАТЕГОРИЗАЦИЈЕ УГОСТИТЕЉСКОГ ОБЈЕКТА

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај, увиђајем на лицу места, проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта. Комисија за категоризацију поступа по захтеву странке, проверава испуњеност услова за тражену категорију и сачињава записник о утврђеном чињеничном стању са предлогом за одређивање категорије.

Подносилац захтева обавештава се писаним обавештењем или усменим путем о датуму и времену доласка Комисије.

Подносилац захтева дужан је да на захтев чланова комисије пружи све потребне информације о објекту и обезбеди услове за несметан рад комисије, омогући увид у све просторије објекта које се категоришу и у одговарајућу документацију, као и да пружи потребну техничку помоћ члановима Комисије.

Записник се саставља у присуству подносиоца захтева, у два истоветна примерка, од којих један остаје подносиоцу захтева. Записник потписују чланови Комисије и присутни подносилац захтева.

Подносилац захтева може у току поступка категоризације да измени свој захтев у погледу категорије, односно врсте угоститељског објекта, као и да одустане од поднетог захтева. У току поступка надлежни орган може донети решење којим усваја, одбацује или одбија поднети захтев.

Одређивање категорије угоститељског објекта врши се **решењем** које доноси начелник **Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине** и важи **три године** од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Угоститељ пре почетка обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту прибавља решење о категоризацији.

Решење о категоризацији, између осталог, садржи и податке о броју индивидуалних лежаја, односно врсти лежаја. Угоститељ је дужан да угоститељску делатност обавља у смештајним капацитетима у оном броју индивидуалних лежаја који су наведени у решењу о категоризацији.

Ако се у року важења решења о категоризацији дође до промене угоститеља, категорије, броја смештајних капацитета, броја индивидуалних лежаја и др, угоститељ подноси нови захтев за издавање новог решења којим се угоститељски објекат категорише.

На решење о категоризацији угоститељског објекта може се изјавити жалба министру Министарства трговине, туризма и телекомуникација у року од 15 дана од дана пријема решења, а преко Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине, са доказом о уплати републичке административне таксе.

Након доношења решења о разврставању угоститељског објекта у категорију Управа за имовину и одрживи развој угоститељу издаје ознаку (налепницу) за кућу, собу, апартман или сеоско туристичко домаћинство.

Ознака (налепница) за кућу, собу, апартман или сеоско туристичко домаћинство поставља се на вратима са спољне стране врата или на другом видном месту унутар објекта.

V ПРОМЕНА КАТЕГОРИЈЕ И ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА РЕШЕЊА О КАТЕГОРИЗАЦИЈИ

Подносилац захтева је дужан да све **промене које се односе на категорисани објекат** пријави Градској управи за имовину, привреду и заштиту животне средине и то: у случају одступања од прописаних стандарда за категорију објекта која му је одређена у погледу уређења, опремљености, квалитета услуга и одржавања; привременог престанка пружања угоститељских услуга смештаја; када објекат испуни услове за вишу, односно нижу категорију; када се промени угоститељ који обавља делатност, као и у случају других промена.

Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.

Решење којим се угоститељски објекат разврстава у категорију **престаје да важи**: 1) истеком рока за који је донето; 2) доношењем решења о промени категорије угоститељског објекта; 3) губитком категорије угоститељског објекта; 4) на захтев угоститеља; 5) ако дође до промене угоститеља; 6) престанком привредног друштва, другог правног лица или предузетника, услед кога се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра.

Захтев за престанак важења решења о категоризацији угоститељ подноси преко е-Туристe за сваки објекат посебно.

VI ОБАВЕЗЕ ПРУЖАОЦА УГОСТИТЕЉСКИХ УСЛУГА СМЕШТАЈА

У складу са Законом о угоститељству, угоститељ-привредни субјект дужан је:

- 1) да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др.;
- 2) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;
- 3) да преко централног информационог система уноси податке о кориснику услуге смештаја дневно и уредно, као и друге прописане податке на прописан начин;
- 4) пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту прибави решење о категоризацији објекта;
- 5) ако дође до промене угоститеља, нови угоститељ пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категорише;
- 6) на улазу у угоститељски објекат истакне видно ознаку категорије утврђену решењем о категоризацији;
- 7) у објекту одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем о категоризацији;
- 8) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту и категорију која му је одређена решењем о категоризацији;
- 9) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;
- 10) све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. буду на српском језику;
- 11) сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуга смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. чува у периоду од две године;
- 12) сваку промену података, који се евидентирају код јединице локалне самоуправе пријави у року од седам дана;
- 13) ако обавља угоститељску делатност у седишту, али не као претежну делатност, региструје огранак, односно издвојено место, у одговарајућем регистру;
- 14) ако обавља угоститељску делатност ван седишта, у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, које се региструје у одговарајућем регистру;
- 15) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 16) истакне цене смештаја и других услуга или одлуком утврди цене услуга и кориснику услуга омогући увид у исте и истакне износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин;
- 17) истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно да цене истакне на јасан и лако уочљив начин;
- 18) кориснику услуге омогући подношење рекламације;
- 19) кориснику услуге смештаја да информацију о условима и цени осигурања од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај;
- 20) да поднесе захтев за одређивање категорије ако у року важења решења објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена решењем о категоризацији;

- 21) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне, односно обезбеди у свим смештајним јединицама;
- 22) боравишну таксу наплати за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај;
- 23) у рачуну за услугу смештаја искаже посебно износ боравишне таксе;
- 24) средства од наплаћене боравишне таксе уплати до петог у месецу за претходни месец
- 25) уколико не наплати боравишну таксу, на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе у року од 15 дана, рачунајући од дана утврђене обавезе;
- 26) на улазу у угоститељски објект видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 27) на улазу у угоститељски објект видно истакне назив угоститељског објекта и врсту угоститељског објекта, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;
- 28) на улазу у угоститељски објект видно истакне прописано радно време и да га се у свом пословању придржава.

VII БОРАВИШНА ТАКСА

Обавеза даваоца смештаја за угоститеља привредног субјекта је да наплати боравишну таксу од корисника смештаја и средства од наплаћене боравишне таксе уплати у складу са Законом о угоститељству и Одлуком о боравишној такси („Сл. лист Града Ниша“, број 69/19). **Боравишна такса се уплаћује на уплатни рачун буџета Града Ниша.**

Боравишну таксу плаћа корисник услуге смештаја који изван свог места пребивалишта користи услугу смештаја у угоститељском објекту за смештај. Боравишна такса плаћа се за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај. Наплату боравишне таксе од корисника услуге наплаћује субјект који пружа услугу смештаја истовремено са наплатом услуге смештаја. Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно искаже износ боравишне таксе. Средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује до петог у месецу за претходни месец. Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе у року од 15 дана, рачунајући од дана утврђене обавезе. Угоститељ-привредно друштво, друго правно лице и предузетник је дужан да у ценовнику посебно искаже износ боравишне таксе, у складу са важећом Одлуком о боравишној такси, и придржава се истакнутих цена.

Решењем Министарства трговине, туризма и телекомуникација број 332-02-00503/2019-08 од 23.12.2019. године, утврђено је да Град Ниш испуњава услове за туристичко место I категорије.

Додатне информације у вези са поступком категоризације и обрасци могу се преузети:

- са интернет стране Одсека за туризам

<https://odsekzaturizamnis.github.io/ugostiteljski-objekti/>

- у просторијама Градске управе за имовину, привреду и заштиту животне средине - Николе Пашића бр. 24, канцеларија 128А, од 07:30 до 15:30 часова